

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 16

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 10 DESEMBRE 1938

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

Editorial

Arran de la visita dels directius d'Acció Catalana Republicana a l'honorable President de la Generalitat, amb motiu d'èsser-li lliurades les conclusions aprovades en el seu darrer Consell General, el President de Catalunya s'ha referit, entre altres coses, «a la nova etapa de revisió i ordenació de l'obra legislativa de Catalunya» i «al seu acoblament i respecte, en tots els ordres, als preceptes estatutaris i constitucionals».

De fet, doncs, s'ha aconseguit posar damunt de la taula de treball del President del Consell Executiu de la Generalitat, una qüestió tan transcendental com aquesta suara anotada. Caldria, però, que aquesta nova etapa ordenadora i revisionista, sigui començada immediatament. Setmanes múltiples ventem parlant-ne en les nostres Editorials i fins ara no havíem pogut llegir declaracions tan afirmatives i precises com les que havem transcrit de la més alta Magistratura de la nació. Un nou període vindrà a obrir-se que de la seva fructificació pot esdevenir una nova era de pau i esplendor per la nostra Catalunya. La reconstrucció econòmica del país així com l'ajustament de l'obra legislativa posterior al 19 de juliol del 1936 als preceptes constitucionals i estatutaris, ve valdran aquesta era de pau, econòmica i social, dins el terrible sofriment, aguantat amb exemplar estoïcisme i fe absoluta en la victòria final, que ens depara aquesta guerra provocada per països estrangers contra les llibertats individuals i col·lectives dels pobles. Si el President Companys es posa ràpidament — com tot el país desitja — a donar solucions als problemes que es plantejaran en obrir-se aquest nou període, la moral i el tremp dels nostres soldats, així com de tota la reraguarda serà injectada d'una saba reconfortant que farà que aquella s'elevi més encara, redoblant uns i altres llurs esforços per a continuar la resistència a l'invasor enemic, que és sense cap mena de dubtes l'arma més decisiva per a conduir-nos ràpidament a la victòria.

Restà, doncs, aquest problema de tanta transcendència per la vida actual i futura de Catalunya en les millors mans: les del nostre President, el de tots els catalans, al qual podem afirmar a viva veu, no sabrà mai defraudar als seus connacionals els catalans, en qualsevol de les seves justes aspiracions.

Femina

ENTRE LA NEU I L'ESPAI

El món enter es meravella del gran miracle—miracle laic—que ha realitzat el nostre poble: de crear, estant en guerra, el magnífic i poderós Exèrcit Popular. I ja és sabut que per a crear una cosa superior i bona es necessita la matèria bona. En el nostre cas la matèria de creació del nostre Exèrcit és el poble, els nostres homes. Si els nostres homes no haguessin sabut ésser això: homes, a hores d'ara la nostra Pàtria estaria totalment envaïda pel feixisme assassí. Però ací hi ha els nostres homes, el nostre gloriós Exèrcit per a impedir-ho. I el nostre Exèrcit s'ha fet gloriós amb les gestes heroiques dels nostres herois inconeguts.

Un dia llegim al comunicat de guerra que hem pres a l'enemic tal o qual cota o posició; ah, però el comunicat no diu que aquell nou triomf l'hem assolit per l'heroisme sens igual d'un soldat nostre que ha aguantat, impàvid, serè, valent, hores i hores tot sol a l'enemic amb la seva metralladora fins que han arribat els reforços esperats.

El comunicat de guerra ens diu que hem avançat tants i tants quilòmetres, però no ens diu que aquells quilòmetres els hem avançat per l'admirable sang freda d'un soldat nostre que s'ha infiltrat a les trinxeres enemigues i n'ha tornat portant les dades necessàries per l'audaç cop de mà.

I aquella exemplar serenitat d'aguantar hores i hores, darrera la soca d'un pi, d'un matoll, d'una pedra, els raids de l'aviació fàcciosa i quan l'enemic creia morts tots els nostres homes de les avançades, aixecar-se aquests i vèncer en l'escomesa. Com s'agregant els nostres homes i que mesqui l'enemic!

I aquell altre que en passar l'Ebre li caiguessen unes granades a l'aigua i ràpid es capbussà en ella sortint-ne al cap de poc portant triomfalment les granades a les mans!

I així a centenars, sempre, a cada moment, en passen d'actes d'aquests que retraten els nostres homes com a titans de la guerra. Què minsa coseta es deuen veure els miserables camuflats!

Avui us n'explicarem un de cas d'aquests tan senzillament fantàstics.

Un bon amic nostre, Joan Martí i Güell, des de fa un any i mig és un brau component del nostre Exèrcit. El seu Batalló opera al Pireneu, aquest Pireneu tan nostre, tan curull de neu com la testa blanca d'algun jaio de la nostra terra. El nostre amic viu entre la neu i en té els ulls tots blancs de la seva constant vista. El nostre amic és un d'aquests infants grans, tot cor i nobles sentiments, que al preguntar-li nosaltres en una carta que és el que més desitja ara, ens contesta aquestes admirables paraules: «Abraçar a la meua mare». El nostre amic, doncs, per raó del seu ofici, és l'encarregat del telèfon i l'electricitat. I un bon dia

—una bona nit, més ben dit—d'aquestes de lluna clara i transparent—allí, al Pireneu, les nits de lluna són un encant; ben al revés de com són a la reraguarda!—, el nostre amic pensava capficat, com resoldria el poder-se comunicar satisfactoriament amb les avançades i la reraguarda, ja que no tenien material a propòsit. I no sabem si la serenitat de la nit, o la lluna transparent o la blancor de la neu, el cas és que demanà permís al Comanament per a proporcionar-se el mateix el material. Li fou concedit el permís i amb altres companys, quietament, naturalment, empenyueren la tasca.

Caminaren i caminaren per aquelles muntanyes en cerca dels fils de metall que els posarien amb contacte amb els del davant i els del darrera; caminaren un dia, dos, tres, quatre. Per fi, en un d'ells, a la claror morent, divisaren uns pals telefònics: eren a la terra de ningú. Però era igual. Era forçós apoderar-se'n, els eren necessaris.

I a la nit, mentre la lluna, còmplice d'ells, cuitava a amagar-se rera uns núvols protectors, el nostre amic i els seus companys petjaven «la terra de ningú» i començaren la costosa i difícil tasca.

El treball era dur, pesat. Havien d'actuar amb molta precaució i astúcia. Les «escuchas» enemigues no eren gaire lluny, i un descuit hauria estat fatal.

I l'èxit coronà els esforços dels nostres homes, i amb les primeres llums de l'albada iniciaren el retorn a les seves trinxeres. Però la claror els delatà. I un xiulet — bé prou el coneixen ells! — fi i tallant passà rabent per sobre llurs testes. S'acotaren, estirats a terra, tocant amb les mans les aigües tranquil·les d'un rierol. Què bonica aquella hora! Quanta tranquil·litat aparent! Tot d'una, potser per a fer una horrible harmonia a aquella bellesa, el cant feréstec i sec d'una metralladora es deixà oir. Buscava el nostre amic i els seus companys, buscava els nostres herois per a fer-los tornar marbre confosos entre la neu.

Però no reeixiren amb els seus designis. I els nostres homes, cansats d'estar-se ajacats, tranquil·lament, amb el preat trofeu a les espatlles, feren cap vers llurs trinxeres, com si vinguessin de festa major — paraules que els digué el Comandament que havia observat llur peripècia i persecució.

I a l'endemà, la reraguarda contestava als homes del Batalló pireneic, que entre neus, emmurallats de glaç, recorden els seus i les ciutats aimades, i realitzen actes immensament grans, únics, sols realitzables amb el tremp i caràcter dels nostres homes.

Amb tu, volgut amic Joan Martí i Güell, saludem amb el cor i els braços a tots els nostres braus defensors.

ANTONIA ABELLÓ

Després de Munic, París i aviat Roma. Els resultats com sempre: Negació dels drets internacionals a la República. El nostre exèrcit, però, afirma ara més que mai que aquests drets seran defensats fins l'últim extrem, en les trinxeres de la resistència.